

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ!

Тавричанська сільська рада завжди відкрита до діалогу, а тому, якщо у вас виникають додаткові питання стосовно бюджету або маєте пропозиції до розподілу бюджетних коштів, ви можете звернутись за відповідними контактами:

74862, Херсонська обл., Каховський р-н, с.Тавричанка,
вул.Соборна, буд. 26

Час роботи: ПН-ПТ 8.00 - 17.00

Електронна адреса: tavry4anska_silka_rada2@ukr.net

Контактний телефон: 066 464 05 11

або за QRкодом - розподіл «Бюджет»:

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Global Communities
Partners for Good

БЮДЖЕТ

для громадян

**ТАВРИЧАНСЬКА
ОБ'ЄДНАНА
ТЕРИТОРІАЛЬНА
ГРОМАДА**

2019

Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Шановні жителі Тавричанської об'єднаної територіальної громади!

З цього року ви можете побачити та ознайомитись з бюджетом нашої громади не тільки через офіційний сайт громади, але й наочно подивитись, на забезпечення яких сфер використовуються бюджетні кошти.

Для багатьох розвинених країн є доброю практикою розповідати своїм громадянам про бюджет простою доступною мовою, не використовуючи важкої термінології.

Відповідно, представляємо вашій увазі «Бюджет для громадян» на 2019 рік, який ми розробили вперше з метою підвищення прозорості та відкритості бюджетного процесу нашої громади та, відповідно, підвищення довірливих відносин і створення можливостей для взаємодії громадян та місцевої влади.

В цьому документі ми розповімо вам про бюджет громади та використання бюджетних коштів для різних цільових груп, що проживають в нашій громаді, спрощеною та доступною мовою, що сприятиме ефективності бюджетних витрат відповідно до потреб та напрямків громади, активізації зацікавленості жителів громади до роботи місцевої влади та підвищенню розуміння щодо діяльності та повноважень.

Закликаємо до діалогу та активності в прийнятті політичних рішень, і давайте почнемо з «Бюджету для громадян» 2019.

З повагою,
голова Тавричанської громади Ю.А.Гречка

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян, який ви тримаєте у руках, - це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб складну та технічну бюджетну інформацію зробити доступною вам і вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади - це кошти всіх її мешканців, і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ

Це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратитиме.

Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити.

Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

Кошти, передбачені для надання послуг державними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дит.садки, школи, позашкільні заклади), культури(будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії),соц.захисту, фіз.культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

ТРАНСФЕРТИ

Кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

СУБВЕНЦІЇ

Кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій - інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

ДОТАЦІЇ

Кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ

Кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ

Гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

СІЧЕНЬ- 15 БЕРЕЗНЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитись:

- взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- відвідати сесію, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше, ніж 15-го березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Прогноз бюджету робиться на 3 роки - плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки.

Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратись в наступні 3 роки, а також, на які цілі витратитимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

ЛИПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ
В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

Як долучитись:

- подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи - звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу (контакти дивіться в кінці цього документу), сільська рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місяць масового збору людей;
- брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

БЮДЖЕТ

- це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на 1 рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін в нього. Всі зміни проходять окрему процедуру від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проекту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проект бюджету оприлюднюється на сайті ради.

РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

Попередній проект рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проект рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проект бюджету розглядається та затверджується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше, ніж 25 грудня.

Після прийняття, рішення, а також сам бюджет, оприлюднюються на сайті ради.

СІЧЕНЬ-ГРУДЕНЬ

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитись:

- подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь у кампаніях апітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій сільської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ЛИСТОПАД -25 ГРУДНЯ

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

Як долучитись:

- взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
 - допомагати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян - розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

ТРАВЕНЬ-ЖОВТЕНЬ

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитись:

- подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- подавати пропозиції безпосередньо до сільської ради (сільська рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян);
- брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

НАША ГРОМАДА ЗАРАЗ

3

Працевдатне населення - **2 638 осіб**
Працевлаштоване населення - **1 201 особа**

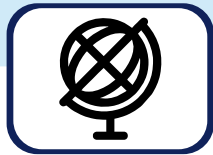
Загальна
кількість
населення -
4 410 осіб

Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту: **19,5 км**
Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту (ямкового): **21,6 км**

Земля сільсько-
господарського
призначення -
22 346,1 га

Школи
громади - **4**

Дитячі садки
громади - **3**

Амбулаторія - **1**

Медичні
пункти - **2**

Бібліотеки - **4**

Фельдшерсько-
акушерські
пункти та
амбулаторії - **3**

Клуби - **6**

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади.

Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Якою ми хочемо бачити нашу громаду

Головним документом громади є **Стратегія розвитку** Тавричанської ОТГ на 2018-2026 роки. Відповідно до пріоритетів розвитку громади, які визначені в Стратегії, у громаді затверджено план соціально-економічного розвитку, працюють цільові програми, залучаються інвестиції, реалізуються грантові проекти. Пріоритети розвитку громади на 10 років:

ПРИОРИТЕТ №1
Платформа розвитку інновацій Тавричанської ОТГ

ПРИОРИТЕТ №2
Територія підприємництва та інвестицій

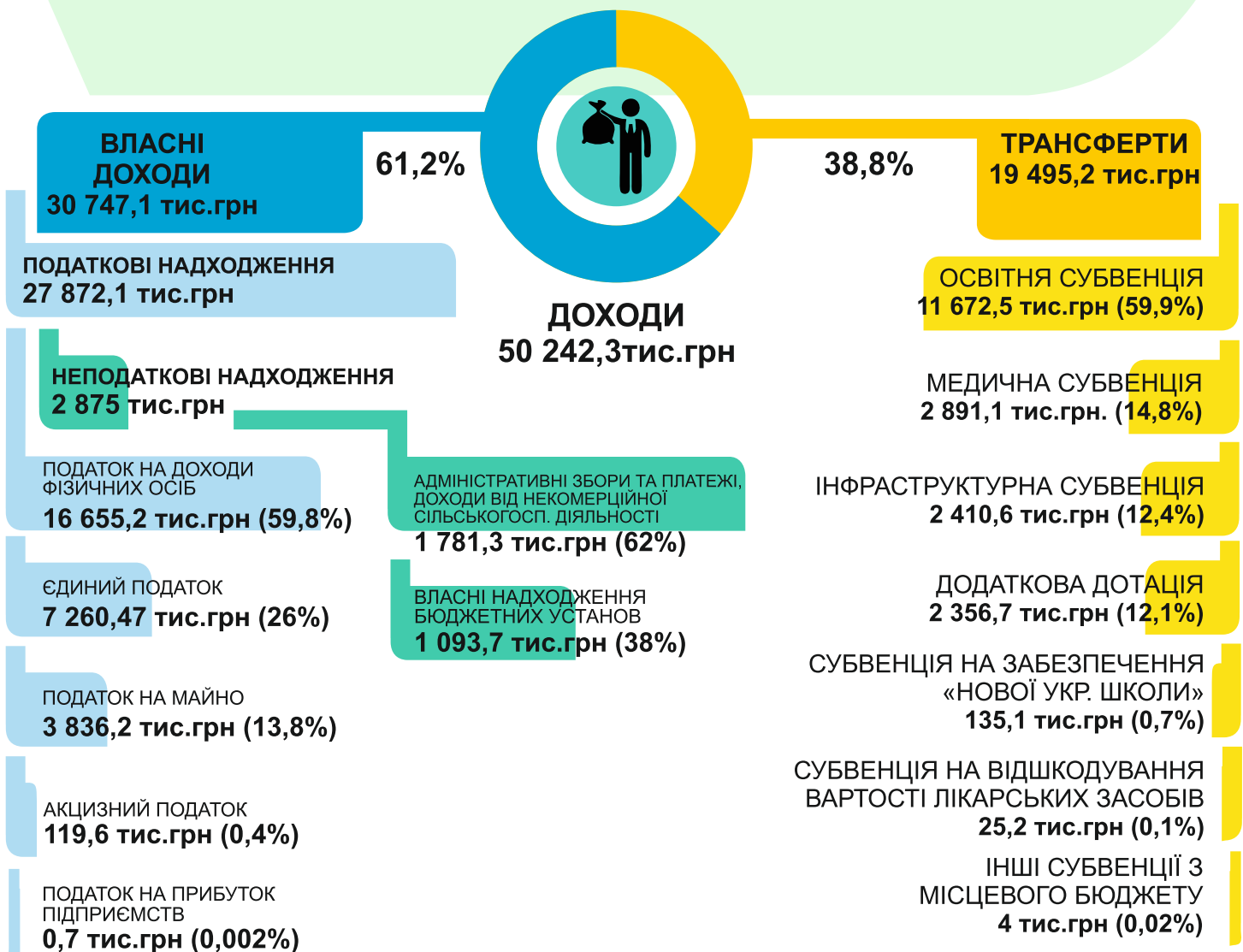
ПРИОРИТЕТ №3
Створення комфортних і безпечних умов життя

ПРИОРИТЕТ №4
Активізація та гуртування громади

Бюджет Тавричанської громади наповнюється з чотирьох джерел - податкові та неподаткові надходження, цільові фонди та трансферти. Більшу частину бюджету громади становлять надходження від власних доходів, що складає 61,2% від загального обсягу селищного бюджету. Кошти від держави спрямовуються на забезпечення надання освітніх, медичних послуг, інших функцій держави.

Найвагомішим джерелом наповнення бюджету є податок на доходи фізичних осіб, який становить майже половину власних надходжень громади.

За даними рейтингу громад по фінансовій спроможності, який представила Група фінансового моніторингу Центрального офісу реформ при Мінрегіоні по результатам 2018 року, Тавричанська ОТГ відноситься до четвертої групи (з кількістю жителів до 5 тис.), серед яких посідає 28 місце з 248 громад даної категорії.

Такими показниками ми завдячуємо нашим бюджетоутворюючим підприємствам (найбільшим платникам податків):

- ДП ДГ «Асканійське»
- ТОВ «Агробізнес»
- ТОВ ТД «Продуксім»
- Управління Головного Каховського магістрального каналу
- ТОВ «Діамант»

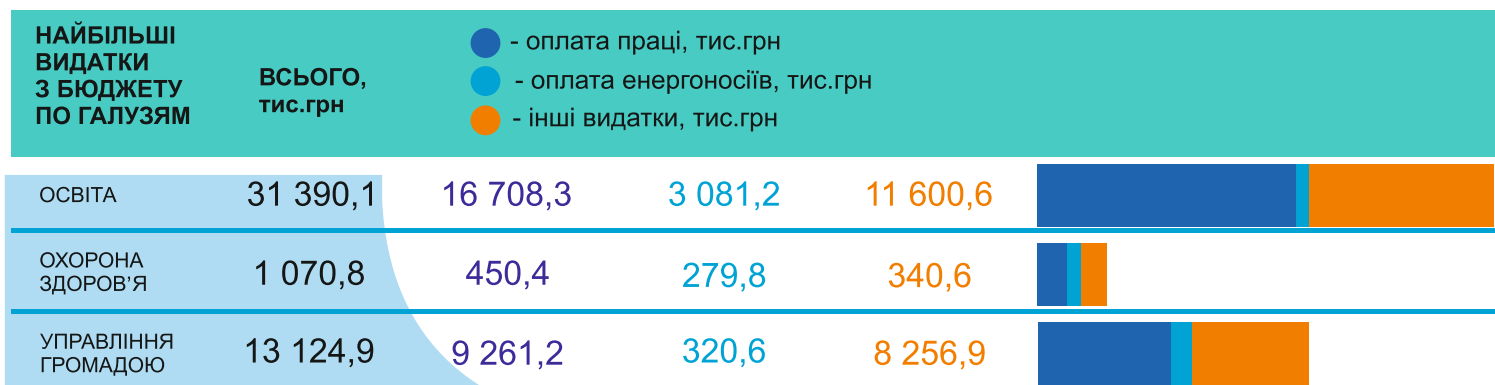
Відповідно, можна стверджувати, що бюджет Тавричанської сільської ради об'єднаної територіальної громади є спроможним для подальшого розвитку.

Із сільського бюджету кошти йдуть на утримання закладів дошкільної та шкільної освіти, закладів культури, охорони здоров'я, соціальний захист населення, підтримку житлово-комунального господарства, розвиток фізичної культури та спорту, благоустрій та управління громадою.

Найбільші витрати з бюджету ідуть на фінансування галузі освіта (47,6%), на другому місці - управління громадою (19,9%), також економічна діяльність (12,3%). Найменш охопленими галузями залишаються фізична культура та спорт. Видатки в бюджеті громади, які спрямовані на досягнення пріоритетів її розвитку, це: витрати на житлово-комунальне господарство, виконання інвестиційних проектів в рамках формування інфраструктури, витрати на утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури, здійснення заходів із землеустрою, які складають 11,2% від бюджету громади.

ВСЬОГО ВИДАТКІВ:
65 948,5 тис.грн

*Загальноосвітній
заклад*

К-сть учнів

*Видатки на
1 учня/ вихованця,
грн*

*Всього видатків
на заклад,
тис.грн*

Тавричанський опорний комунальний
заклад загальної середньої освіти
ім.О.Гатила

274

31,326

8 583,2

Заозерненська філія Тавричанського
ОКЗЗСО ім.О.Гатила

43

85,35

3 670,1

Мар'янівська філія Тавричанського
ОКЗЗСО ім.О.Гатила

72

57,05

4 107,5

Дудчинська ЗОШ I-III ст.

91

53,4

4 861,5

Бюджет розвитку - це кошти, які спрямовані на капітальний ремонт, реконструкцію об'єктів місцевої соціально - культурної сфери та житлово - комунального господарства, придбання предметів та обладнання довгострокового користування.

Бюджет розвитку громади на 2019 рік відповідає стратегічним пріоритетам розвитку громади. За рахунок Бюджету розвитку Тавричанської ОТГ в 2019 році планується реалізувати наступні проекти:

- освітлення вулиць в населених пунктах громади;

- капітальний ремонт водопровідної мережі с. Любимо-Павлівки;

- капітальний ремонт опалення Заозерненської філії Тавричанського ОКЗЗСО ім.О.Гатила;

- капітальний ремонт покриття даху Мар'янівської філії Тавричанського ОКЗЗСО ім.О.Гатила;

- Капітальний ремонт навчально-виховного комплексу: загальноосвітня школа I-III ст. - дошкільний навчальний заклад за адресою: Херсонська обл., Каховський р-н, с. Тавричанка, вул.40 років Перемоги, буд.17

- придбання житла для окремих категорій населення відповідно до законодавства (для сімейного лікаря та директора школи)

Подайте свої пропозиції до бюджету Тавричанської ОТГ на 2020 рік!
Для цього опишіть існуючу проблему та запропонуйте шляхи її вирішення.
Заповнену форму подайте до сільської ради!

Поштова адреса:
74862, Херсонська обл., Каховський р-н, с. Тавричанка,
вул.Соборна, буд.26
Електронна адреса:
tavry4anska_silska_rada2@ukr.net

Голові Тавричанської сільської ради

_____ (ПІБ)

_____ (адреса)

_____ (конт.тел.)

ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРОЕКТУ БЮДЖЕТУ 2020

Вважаю, що в нашій громаді існує проблема _____

Ця проблема зачіпає інтереси _____

Вирішити цю проблему можна шляхом _____

Прошу Вас розглянути можливість включення до бюджету Тавричанської сільської ради
на 2020 рік витрати на _____

_____ (Підпис)

_____ (Дата)